

Addendum Huisartsgeneeskunde en Ouderengeneeskunde

onderzoek in de klinische huisartsgeneeskunde,
de klinische ouderengeneeskunde en de opleidingen
voor het specialisme huisarts en specialist
ouderengeneeskunde

bij Programma Kwaliteit van Zorg:
Versnellen, verbreden, vernieuwen

Januari 2013

Colofon

ZonMw stimuleert gezondheidsonderzoek en zorginnovatie
Vooruitgang vraagt om onderzoek en ontwikkeling. ZonMw financiert gezondheidsonderzoek én stimuleert het gebruik van de ontwikkelde kennis – om daarmee de zorg en gezondheid te verbeteren.

ZonMw heeft als hoofddopdrachtgevers het ministerie van VWS en NWO.

Voor meer informatie over het addendum Huisartsgeneeskunde en Ouderengeneeskunde kunt u contact opnemen met het secretariaat via e-mail hgog@zonmw.nl of telefoon 070 349 50 80.

Auteur: SBOH en ZonMw
Datum: januari 2013
Oplagenummer: 20/01/2013/KD

ZonMw
Laan van Nieuw Oost-Indië 334
Postbus 93245
2509 AE Den Haag
Tel. 070 349 51 11
Fax 070 349 53 58
www.zonmw.nl
 info@zonmw.nl

Inhoud

1.	Inleiding	1
2.	Programmaonderdeel Huisartsgeneeskunde	3
2.1	Doelgroep	3
2.2	Onderzoek thematiek	3
2.3	Overige voorwaarden	3
2.4	Uitvoering van het programma.....	3
2.5	Begroting en planning.....	3
3.	Programmaonderdeel Ouderengeneeskunde	5
3.1	Doelgroep	5
3.2	Onderzoek thematiek	5
3.3	Overige voorwaarden	5
3.4	Uitvoering van het programma.....	5
3.5	Begroting en planning.....	5
4.	Programmaonderdeel Onderzoek van Onderwijs	7
4.1	Wetenschappelijke onderzoek	7
4.2	Overige voorwaarden	7
4.3	Begroting en planning.....	7

1. Inleiding

In de algemene programmatekst Kwaliteit van Zorg (KvZ) zijn drie programmalijnen beschreven, elk met een eigen richting en doelstelling. Het programma Kwaliteit van Zorg is een breed, structureel en overkoepelend programma ter versterking van de kwaliteit van zorg in Nederland. Zowel met het ministerie van VWS, IGZ als de NZi, als met diverse patiënten-, veld- en onderzoeksorganisaties is meermaals overleg geweest over het programma. Daarbij is gewezen op de noodzaak tot het (door)ontwikkelen van nieuwe kennis en tot het toepassen van bestaande kennis. Het overkoepelende programma biedt de mogelijkheid om nieuwe thema's op te nemen.

Onderzoek in de huisartsgeneeskunde, de ouderengeneeskunde en de opleidingen voor het specialisme huisartsgeneeskunde en het specialisme ouderengeneeskunde zoals gefaciliteerd door de SBOH, sluit naadloos aan bij de doelstellingen van het KvZ.

De programmalijn bestaat uit drie onderdelen: klinisch wetenschappelijk onderzoek op het terrein van de huisartsgeneeskunde (1), klinisch wetenschappelijk onderzoek op het terrein van de ouderengeneeskunde (2) en onderzoek van onderwijs (3). De drie programmaonderdelen dienen bij te dragen aan goed inhoudelijk en in de praktijk toepasbaar wetenschappelijk onderzoek en aan nieuwe kennis rondom ziekten in de huisartspraktijk. Daarnaast biedt de programmalijn de mogelijkheid om onderzoek van onderwijs uit te voeren dat kan bijdragen aan verbetering van de kwaliteit van de vervolgoopleidingen.

Het programma zal bijdragen aan de integratie van de secties onderzoek en opleiding binnen de afdelingen huisartsgeneeskunde en ouderengeneeskunde. Het programma levert daarnaast gepromoveerde huisartsen en specialisten ouderengeneeskunde op met een blijvende belangstelling voor wetenschappelijk onderzoek die als bruggenbouwers tussen opleiding, onderzoek en praktijk gaan fungeren en zo een belangrijke bijdrage leveren aan de academisering van de opleiding huisartsgeneeskunde en de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde.

Om de onafhankelijkheid van de toekenningen kwaliteit te borgen en vanwege haar ervaring verzorgt ZonMw de uitvoering. In paragraaf 2, 3 en 4 worden de drie onderdelen van deze programmalijn beschreven.

Een beoordelingscommissie beoordeelt de projectaanvragen op kwaliteit en relevantie. Deze commissie bestaat uit hoogleraren huisartsgeneeskunde en ouderengeneeskunde, hoofden van de huisartsopleiding en de opleiding ouderengeneeskunde en deskundigen met expertise op het terrein van methodologie en onderzoek van onderwijs. Voor specifieke inhoudelijke expertise kan de commissie extern advies vragen aan gepromoveerde kaderhuisartsen of seniorstafleden van de afdelingen huisartsgeneeskunde en ouderengeneeskunde. Deze beoordelingscommissie wordt door ZonMw geïnstalleerd. De SBOH zal door een waarnemer in de commissie worden vertegenwoordigd.

Het programma heeft een duur van 2012 tot en met 2020. Er worden drie subsidierondes georganiseerd in 2013, 2014 en 2015 (en eventueel in 2016). Na 2016 zullen er geen subsidietoekenning worden gedaan.

In gevallen waarin dit addendum niet voorziet initieert de SBOH overleg met ZonMw hoe deze gevallen eventueel in te passen in het programma.

2. Programmaonderdeel Huisartsgeneeskunde

2.1 Doelgroep

In dit programmaonderdeel wordt artsen die in opleiding zijn tot huisarts, stafleden van de afdelingen huisartsgeneeskunde en huisartsen die als opleider betrokken zijn bij de huisartsopleiding de mogelijkheid geboden om wetenschappelijk onderzoek uit te voeren dat leidt tot een promotie.

2.2 Onderzoek thematiek

De onderzoek thematiek die binnen dit onderdeel voor subsidiering in aanmerking komt, betreft wetenschappelijke vragen uit de klinische praktijk van de huisarts rondom diagnostiek, beloop en beleid van ziekten en klachten. De onderzoek thematiek sluit aan op de onderzoekslijn van de betreffende afdeling. Daarnaast wordt speciale aandacht gegeven aan het onderzoek naar alledaagse klachten. De secties onderzoek en opleiding van elk der afzonderlijke UMC's komen in gezamenlijkheid tot een keuze van de projectaanvragen. Op deze manier draagt het fonds tevens bij aan een versteviging van de onderzoekslijnen van de afdelingen huisartsgeneeskunde en aan een integratie van praktijk, opleiding en wetenschap.

2.3 Overige voorwaarden

Uitgangspunt bij alle voorstellen is dat het onderzoek aansluit bij gesignaleerde lacunes in de lacunebak van het NHG (Referentie toevoegen).

- Het onderzoek dient te worden uitgevoerd door huisartsen van de afdeling huisartsgeneeskunde, door aiotho's, of door huisartsopleiders en dient te leiden tot een promotie.
- Om voor honorering in aanmerking te komen moeten onderzoeksvoorstellen te allen tijde voldoen aan de vereiste kwaliteits- en relevantie criteria.
- De commissie streeft er, gezien de doelen van het programma (zie inleiding), naar, het beschikbare budget over de acht afdelingen te spreiden.
- Samenwerking tussen de afdelingen heeft de voorkeur.

Naast de specifieke inhoudelijke criteria zijn er algemene criteria waar ZonMw naar kijkt bij de beoordeling van alle projecten: diversiteit van mensen en participatie van patiënten en/of eindgebruikers. Goede projecten houden waar mogelijk rekening met verschillen tussen mensen. Bijvoorbeeld met verschillen in leeftijd, sekse, sociaaleconomische status en culturele achtergrond.

2.4 Uitvoering van het programma

Dit onderdeel van het programma zal met één open aanvraagronde per jaar werken. In de eerste ronde wordt het beschikbare budget 2012 en 50% van het budget 2013 in één aanvraagronde gecombineerd. Per universitaire afdeling huisartsgeneeskunde kunnen er maximaal twee aanvragen worden ingediend. De verkorte ZonMw-procedure wordt gehanteerd. Dat wil zeggen dat er niet gewerkt wordt met een projectideefase voorafgaand aan uitwerking van de aanvragen. Aanvragers dienen een uitgewerkt voorstel in. De aanvragen worden naar externe (buitenlandse) referenten gestuurd. De aanvragen worden daarom in het Engels ingediend. In de begroting worden slechts kosten voor de onderzoeker en de kosten voor maximaal 0.1 postdoc onderzoek begeleiding opgenomen.

Potentiële aanvragers kunnen bij twijfel over passendheid van een aanvraag navraag doen bij de secretaris van de beoordelingscommissiecommissie die voor deze onderzoekslijn wordt ingesteld.

2.5 Begroting en planning

Bij goedkeuring van het addendum door de SBOH zet ZonMw de ronde in januari 2013 uit. De eerste projecten kunnen dan in de tweede helft van 2013 van start gaan.

Planning:

- januari 2013: call op website ZonMw
- 15 april 2013: deadline indienen uitgewerkte aanvragen
- 15 mei 2013: oordeel referenten retour bij ZonMw en uitnodigen aanvragers voor wederhoor
- 15 juni 2013: deadline indienen wederhoor
- 1 juli 2013: besluit

Uiterlijke startdatum project binnen 6 maanden na besluit. Tussentijdse beoordeling vindt plaats conform de ZonMw procedures.

Het programma budget bedraagt € 800.000,- per jaar, bestemd voor het onderzoek. Het budget 2012 wordt gecombineerd met de budgetten 2013 en 2014 zodat in die jaren € 1.200.000,- jaarlijks beschikbaar is. Programma overstijgende onderdelen zoals het communicatietraject, evaluatie en programmakosten van ZonMw vallen buiten genoemd budget. Voor personeelskosten berekent ZonMw een percentage van 5% van uit te zetten projectgelden. Deze komen niet ten laste van het hier bovengenoemde budget.

3. Programmaonderdeel Ouderengeneeskunde

3.1 Doelgroep

In dit programmaonderdeel worden artsen die in opleiding zijn tot specialist ouderengeneeskunde (SO), stafleden van de (sub)afdeling ouderengeneeskunde, of opleiders die betrokken zijn bij de opleiding de mogelijkheid geboden om wetenschappelijk onderzoek uit te voeren dat leidt tot een promotie.

3.2 Onderzoek thematiek

Wetenschappelijk onderzoek naar klinische vraagstellingen op het domein van het specialisme ouderengeneeskunde kan worden ingediend. Het onderzoek dient aan te sluiten bij het onderzoeksprogramma van de (sub)afdeling/leerstoelgroep ouderengeneeskunde van het betreffende UMC. Daarmee is er een garantie dat het onderzoek en de onderzoeker stevig ingebed zijn en dat wordt voortgebouwd op reeds aanwezige expertise. Op deze manier draagt het fonds bij aan een versteviging van de onderzoekslijnen van de (sub)afdelingen ouderengeneeskunde, hetgeen op de langere termijn de subsidiekans bij andere fondsen kan vergroten. Nadrukkelijk zijn ook samenwerkingsprojecten mogelijk met de onderzoeksgroepen van de overige UMC's waar het specialisme een academische vertegenwoordiging kent.

3.3 Overige voorwaarden

- Zowel klinisch-wetenschappelijk als implementatieonderzoek komen in aanmerking voor financiering.
- Het onderzoek dient te worden uitgevoerd door specialisten ouderengeneeskunde van de afdeling ouderengeneeskunde, door aioto's, of door specialisten ouderengeneeskunde opleiders en dient te leiden tot een promotie.
- Indien mogelijk wordt rekening gehouden met een gelijke verdeling over de drie afdelingen met een leerstoel ouderengeneeskunde en opleiding tot specialist ouderengeneeskunde. Kwaliteit van de onderzoeksvoorstellen zal echter leidend zijn. Om voor honorering in aanmerking te komen moeten onderzoeksvoorstellen te allen tijde voldoen aan de vereiste kwaliteits- en relevantie criteria.

Naast de specifieke inhoudelijke criteria zijn er twee algemene criteria waar ZonMw naar kijkt bij de beoordeling van alle projecten: diversiteit van mensen en participatie van patiënten en/of eindgebruikers. Goede projecten houden waar mogelijk rekening met verschillen tussen mensen. Bijvoorbeeld met verschillen in leeftijd, sekse, sociaaleconomische status en culturele achtergrond.

3.4 Uitvoering van het programma

Dit onderdeel van het programma zal met één open aanvraagronde per jaar werken. In de eerste ronde wordt het beschikbare budget 2012/2013 in een aanvraagronde gecombineerd. Per universitaire afdeling kunnen twee aanvragen worden ingediend. De verkorte ZonMw-procedure wordt gehanteerd. Dat wil zeggen dat er niet gewerkt wordt met een projectideefase voorafgaand aan uitwerking van de aanvragen. Aanvragers dienen een uitgewerkt voorstel in. De aanvragen worden naar externe (buitenlandse) referenten gestuurd. De aanvragen worden daarom in het Engels ingediend. In de begroting worden slechts kosten voor de onderzoeker en de kosten voor maximaal 0.1 postdoc onderzoek begeleiding opgenomen. Potentiële aanvragers kunnen bij twijfel over passendheid van een aanvraag navraag doen bij de secretaris van de beoordelingscommissie die voor deze onderzoekslijn wordt ingesteld.

3.5 Begroting en planning

Bij goedkeuring van het addendum door SBOH zet ZonMw de ronde in januari 2013 uit. De eerste projecten kunnen dan in de tweede helft van 2013 van start gaan.

- januari 2013: call op website ZonMw
- 15 april 2013: deadline indienen uitgewerkte aanvragen
- 15 mei 2013: oordeel referenten retour bij ZonMw en uitnodigen aanvragers voor wederhoor
- 15 juni 2013: deadline indienen wederhoor
- 1 juli 2013: besluit

Uiterlijke startdatum project binnen 6 maanden na besluit. Tussentijdse beoordeling vindt plaats conform de ZonMw procedures.

Het programma budget bedraagt € 200.000, - per jaar, bestemd voor het onderzoek. Het budget 2012 wordt gecombineerd met het budget 2013 zodat in dat jaar € 400.000 beschikbaar is. Programma overstijgende onderdelen zoals het communicatietraject, evaluatie en programmakosten van ZonMw vallen buiten genoemd budget. Voor personeelskosten berekent ZonMw een percentage van 5% van uit te zetten projectgelden. Deze komen niet ten laste van het hierboven genoemde budget.

4. Programmaonderdeel Onderzoek van Onderwijs

4.1 Wetenschappelijke onderzoek

Overkoepelend thema voor deze lijn van wetenschappelijk onderzoek is competentiegericht leren. Hierbinnen kunnen door de 8 afdelingen gezamenlijk nog sub thema's worden geformuleerd. Het onderzoek moet aantoonbaar zijn ingebed in een bestaand onderzoeksprogramma "onderzoek van onderwijs" van de afdeling dan wel het UMC en gebruik maken van of voortborduren op reeds aanwezige expertise. Het onderzoek dient kennis te generen die relevant is en (op termijn) toepasbaar in de huisartsopleiding of opleiding tot specialist ouderengeneeskunde. Het onderzoek moet bijdragen aan de internationale body of knowledge op het terrein van geneeskundige opleidingen. Op deze manier draagt het fonds bij aan een versteviging van de onderzoekslijnen van de afdelingen, hetgeen op de langere termijn de subsidiekans bij andere fondsen kan vergroten.

4.2 Overige voorwaarden

- Het onderzoek dient te worden uitgevoerd door stafleden van de afdeling huisartsgeneeskunde en/of ouderengeneeskunde, door aiotho's, of door opleiders en dient te leiden tot een promotie.
- Om voor honorering in aanmerking te komen moeten onderzoeksvoorstellen te allen tijde voldoen aan de vereiste kwaliteits- en relevantie criteria.
- De commissie streeft er, gezien de doelen van het programma(zie inleiding), naar, het beschikbare budget over de acht afdelingen te spreiden.
- Samenwerking tussen de afdelingen heeft de voorkeur.

Naast de specifieke inhoudelijke criteria zijn er algemene criteria waar ZonMw naar kijkt bij de beoordeling van alle projecten: diversiteit van mensen en participatie van eindgebruikers. Goede projecten houden waar mogelijk rekening met verschillen tussen mensen. Bijvoorbeeld met verschillen in leeftijd, sekse, sociaaleconomische status en culturele achtergrond.

Dit onderdeel van het programma zal met één open aanvraagronde per jaar werken. Per universitaire afdeling kan er 1 aanvraag worden ingediend. Indien een universitaire afdeling afziet van een aanvraag zal zij die aanvraag gunnen aan een andere afdeling. De verkorte ZonMw-procedure wordt gehanteerd. Dat wil zeggen dat er niet gewerkt wordt met een projectideefase voorafgaand aan uitwerking van de aanvragen. Aanvragers dienen een uitgewerkt voorstel in. De aanvragen worden naar externe (buitenlandse) referenten gestuurd. De aanvragen worden daarom in het Engels ingediend. In de begroting worden slechts kosten voor de onderzoeker en de kosten voor maximaal 0.1 postdoc onderzoek begeleiding opgenomen. Potentiële aanvragers kunnen bij twijfel over passendheid van een aanvraag navraag doen bij de secretaris van de beoordelingscommissiecommissie die voor deze onderzoekslijn wordt ingesteld.

4.3 Begroting en planning

Bij goedkeuring van het addendum door SBOH zet ZonMw de ronde in januari 2013 uit. De eerste projecten kunnen dan in de tweede helft van 2013 van start gaan.

- januari 2013: call op website ZonMw
- 15 april 2013: deadline indienen uitgewerkte aanvragen
- 15 mei 2013: oordeel referenten retour bij ZonMw en uitnodigen aanvragers voor wederhoor
- 15 juni 2013: deadline indienen wederhoor
- 1 juli 2013: besluit

Uiterlijke startdatum project binnen 6 maanden na besluit. Tussentijdse beoordeling vindt plaats conform de ZonMw procedures.

Het programma budget bedraagt € 375.000, - per jaar, bestemd voor het onderzoek. Het budget 2012 wordt gecombineerd met de budgetten voor 2013 en 2014 zodat voor die jaren jaarlijks € 562.500 beschikbaar is. Programma overstijgende onderdelen zoals het communicatietraject, evaluatie en programmakosten van ZonMw vallen buiten genoemd budget. Voor personeelskosten berekent ZonMw een percentage van 5% van uit te zetten projectgelden. Deze komen niet ten laste van het hier bovengenoemde budget.